

COVID-19 (KOVITI-19)

HAWAI'I STATE DEPARTMENT OF HEALTH

MĀTAULIA MA TALANOA I TAGATA E TE FESO'OTA'I VAVALALATA ATU

O se **tagata e feso'ota'i vavalalata atu (close contact)** o so o se tasi na vavalalata atu ai i se tagata ua maua i le KOVITI-19, tusa lava pe sa faia tuipuipui pe le'i faia.

Ia fai gaoioiga mo le puipuiga mo aso atoa e 10, ma mulimuli i le [Isolation and Exposure Guidance](#) (Ta'iala mo le Vavaeesea ma Gaoioiga e Fai pe sa Vavalalata Atu i se Tasi ua Maua ai le Faama'i). O loo manatu pea ua avea o se tagata o sē e feso'ota'i vavalalatu atu, e tusa lava pe na faaaogāina e se tasi po o tagata uma e lua ni udimata.

Nisi faamatalaga

E tele mea e mafai ona aafia ai le tulaga lamatia o se tagata i le KOVITI-19, e aofia ai o le ā le umi sa faatasi ai faapea ma o le ā le vavalalata atu o ia i le tagata ua maua i le KOVITI-19; o fea na iai o ia ina ua latalata atu i le tagata ua maua ai le faama'i (faata'ita'iga, i totonu o se fale po o fafo); pe sa faia le tuipuipui pe le'i faia; pe sa ma'i muamua i le KOVITI-19; ma le faaaogāina o faiga mo le puipuiga o le tagata lava ia (faata'ita'iga, faaaogāina o udimata).

O le faaaogāina sa'o ma le faifai pea o udimata, e mafai ai e tagata ona puipuia i latou lava ma isi ma faaiti'itia ai lo latou aafia ai i le KOVITI-19.

Fai se Lisi o Tagata Feso'ota'i Vavalalata Atu e Faailoa Atu Ai

- O ai e nonofo faatasi ma oe?
- O ai na e faaaluina le taimi i lou tauaiga?
- Pe sa e alu i le galuega po o le a'oga?
- Pe na e faaaluina talu ai nei se taimi e faatasi ai ma isi?
  - Pe sa fai ni mea'ai ma/po o ni mea'ina i se fale'aiga, pā, kalapū, po o se isi fale?
  - Pe sa faamalositino faatasi ma isi pe sa alu i se faleta'alo po o se fale faamalositino?
  - Pe na talimalo i aiga po o uō i lou fale pe asiasi i aiga po o uō i o latou fale?
  - Pe na e auai i se pati po o se isi faatasiga faasamasamanoa po o se faatasiga ona o le galuega?
- Pe na e alu i ni fuafuaga faatulagaina (faata'ita'iga, fale 'oti ulu, foma'i, foma'i nifo)?
- Pe na e ti'eti'e taavale ma isi pe sa faaaogā femalagaa'iga mo le lautele?
- Pe na e auai i se sauniga po o se mea fai i se nofoaga o tapua'iga (faata'ita'iga, i le fale sā)?

Faailoa atu ai i Tagata sa E Faatasi ai Atonu na Latou Aafia i le KOVITI-19

E mafai ona e telefoni atu, text, lafo le fe'au vave (instant message), pe imeli atu iā i latou sa vavalalata atu iā te oe. Ia faafeso'ota'i atu ai. Afai e te mana'o i ai, faaaogā le upega tafa'ilagi, [Tell Your Contacts](#) (Ta'u Atu i ē sa e Vavalalata Atu Ai) ina ia auina atu ai imeli po o text i tagata sa e feso'ota'i vavalalata ai aunoa ma le faailoaina po o ai oe.

Tala E te Fai Atu Ai i ē sa E Vavalalata Atu Ai

"Mālō. E tatau ona ou talanoa iā te oe e uiga i se mea tā'ua. E i ai ni nai minute e ta te talanoa ai na o ta'ua? I le (aso), ua faamaonia se siaki ua ou maua ai le KOVITI-19. Sa ta faaaluina faatasi le taimi i le (aso), ma sa ou mana'o ona faailoa atu iā te oe, ina ia mafai ona e fai se siaki ina ia puipuia ai lou aiga ma isi. Tusa lava pe sa faia le tuipuipui pe leai, e tatau ona e vavaeesea mai isi pe a e maua i le KOVITI-19. E tatau fo'i ona e vavaeesea pe afai e te ma'i ma e masalomia ua e maua i le KOVITI-19, ae e lē oo ina maua lava i'uga o le siaki. Ia nofo i le fale mo le lē iti'iti ifo ma le aso e 5, fai se udimata e matuā mau lelei i lou fofoga mo aso atoa e 10 i so o se taimi e te faatasitasi ai ma isi, mata'itu mo faailoga o āuga, ma fai se siaki i le aso lona 5 talu ona sa e vavalalata atu ai i se tagata ua maua i le faama'i. Afai e i ai ni au fesili, o loo iai i le upega tafa'ilagi a le [Mataqaluega o le Soifua Mālōlōina](#) a le Setete o Hawai'i, fesili e masani ona fesili ai ma puna o faamatalaga."